

Lov, at jeg jo maa ansee det for tvivlsomt, hvorvidt Præsteener kunne vente foruden Pensionen af Kaldet ogsaa at faae Pension af Statskassen, og det troer jeg er noget, der burde noiere overveies, og det var onskeligt, at man havde bestemt Erklæring om, at de for Fremtiden havde samme Afgang til Pension som hidtil, i hvilket Tilfælde jeg dog troer, at der bliver Mangler med Hensyn til Præstebørn, navnlig Præstedøtre; thi jeg troer ikke, at der af § 13 kan udledes noget til deres Fordeel. Det vil af Pensionslisten sees, at der er en stor Mængde Præsteener og Præstedøtre, der have Pension af Pensionskassen, for det meste smaa Summer. Man har taget Hensyn til den Kaldspension, Præsteenen skulde have og de særegne geistlige Enkefæser og til andre Institutioner, der ere til deres Forsørgelse. De have saaledes kun faaet Lidet af Statskassen, men dette Lidet har for dem været overordentligt vigtigt, og jeg troer, de have den allerbilligste Afgang dertil, da der, som sagt, ikke er nogen Embedsklasse, som saaledes har maattet selv sørge for deres Efterladtes Underholdning, som den Geistlige. Jeg vil endnu bemærke, at jeg ikke ret indseer, hvorfor der er brugt det Udtryk: „Hvo, som herefter bliver Enke efter en pensionsberettiget eller pensioneret Embedsmand“ thi for dem, som i dette Tilfælde ere Enker, maa der være samme Afgang til Pension. Der er ikke blot Spørgsmaal om dem, som Pension før er bevilget, dem kan det være mindre vigtigt, skjøndt der dog kan være med Hensyn til dem Spørgsmaal med Hensyn til Pensionens Størrelse, men her spørges om dem, der i dette Tilfælde have Afgang til Pension uden at denne endnu er bevilget. Forresten vil der i det hele Forhold, som nu vil opstaae af den Forandring, der nu foregaaer i Pensioneringen, opstaae mærkelige Forhold navnlig med Hensyn til de Enker, hvis Pension allerede er bevilget, men langt lavere end de vilde være efter denne Anordning. Hvorvidt de kunne vente Forhøielse eller ikke, det tør jeg ikke indlade mig paa, skjøndt det forekommer mig, at der ikke er nogen retfærdig Grund, hvorfor de skulde være slettere farne end de, som for Fremtiden blive Enker, men hvad de Enker

angaaer, for hvem Pensionen ikke endnu er bevilget, maae de enten have Pension efter nærværende Lov eller ogsaa aldeles ingen Pension, hvilket Sidste vilde være høist urigtigt.

Ordføreren: Da den Ansvuelse, Udvalget har udtalt, har mødt Modsigelse fra flere Sider, skal jeg tillade mig kortelig at yttre, at Udvalgets Betænkelse ligger deri, at den Bestemmelse, hvorom der er Tale, saavel som en anden af samme Betskaffen, vil i sig indeholde en ubegrændset Udgiftsbevilling, der ikke kan fyldestgøres uden ved en Betsatning. Jeg siger en ubegrændset Udgiftsbevilling; thi hvor høit de Understøttelser, hvorom her er Tale, ville være, det kan Ingen vide. Hvilken den Sum end maatte være, der vilde fremgaae af Maaden, hvorpaa Rettigheden blev brugt, saa kan den ikke tilveiebringes uden ved en Betsatning, og det er naturligtvis det, jeg har sigtet til, naar jeg har henledet Opmærksomheden paa de Bestemmelser i Grundloven, som vedrøre Betsatningen i det Hele her i Landet. Dersom Bestemmelsen havde gjort en saadan Indskrænkning, som blev anset af den ærede tredje Landsrådsmand for tredje Landsrådsfreds (Wessely), saa antager jeg ikke, at Udvalget vilde have havt Noget at erindre imod den, eller at de Betænkelseheder vilde være blevne reiste, som ere yttrede fra Udvalgets Side. Nu skal jeg kun bemærke, at man tidligere har havt Meget imod moraliske Garantier, og at man jo under vor nærværende Forsatning stræber efter de juridiske.

Finantsministeren: Den ærede femte Landsrådsmand for Kjøbenhavn (Orsted) yttrede Tvivl, om Ordet „herefter“ strax i Begyndelsen af § 8 skulde have nogen Betydning. Jeg maa dertil bemærke, at det har en overmaade væsentlig Betydning. Det har nemlig den Betydning, at det udelukker hele Fortiden fra at komme i Betragtning efter denne Lov, eller med andre Ord, at den, som maatte være bleven Enke Dagen før denne Lov kommer ud, bliver behandlet efter de ældre Regler, om Pensionen end ikke er bestemt, hvorimod den, der bliver Enke, efterat denne Lov er kommen ud, først kan have Berettigelse til at see disse Regler anvendte paa sig. Det er en overmaade